

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Заместник-министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

№ РД ..... г.

На основание чл. 13д, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от Закона за професионалното образование и обучение, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с осигуряването на обучението по учебен предмет и Заповед № РД09-3194/30.05.2022 г. на министъра на образованието и науката

УТВЪРЖДАВАМ

Учебна програма за специфична професионална подготовка по учебен предмет **ремонт на предачни машини - теория** за специалност код 5420201 „Предачно производство“ от професия код 542020 „Текстилен техник“ от професионално направление код 542 „Производствени технологии - текстил, облекло, обувки и кожи“ съгласно приложението.

С тази заповед се отменя Заповед № РД 09-2833/08.10.2018 г.

Учебната програма влиза в сила от учебната 2022/2023 година.

X

Приложение

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за специфична професионална подготовка

по

РЕМОНТ НА ПРЕДАЧНИ МАШИНИ

(теория)

Утвърдена със Заповед № РД ..... Г.

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:

код 542 „Производствени технологии - текстил, облекло, обувки и кожи“

ПРОФЕСИЯ:

код 542020 „Текстилен техник“

СПЕЦИАЛНОСТ:

код 5420201 „Предачно производство“

София, 2022 г.

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма е предназначена за специалност „Предачно производство“ от професията „Текстилен техник“ от професионално направление „Производствени технологии - текстил, облекло, обувки и кожи“, от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Обучението по предмета се осъществява във взаимовръзка с учебните предмети от общата, отрасловата и специфичната подготовка.

В центъра на обучението са учениците и тяхната познавателна дейност: да решават проблемни задачи, да проучват и синтезират информация от различни източници. Учителят използва подходящи образователни техники и различни методи за преподаване в зависимост от методичната единица като планира и избира подходящи методи и материали.

Образователно-технологичните модели като е-обучение, уеб-уроци, а също и собствени и други презентации по дадени теми или част от теми, работа с различни източници в интернет, работни листи, техническа и технологична документация, модели и макети, електронни уроци и други следва да се прилагат с цел постигане оптимален резултат в конкретна учебна ситуация и повишаване мотивацията на учениците за учене.

Оценяването се извършва по предварително зададени критерии, които съответстват на очакваните резултати от обучението.

II. ЦЕЛ НА ОБУЧЕНИЕТО

Целта на обучението по предмета е учениците да усвоят система от знания за функционалното състояние на предачните машини в съответствие с техническата документация, както и за възстановяване на параметрите им. За постигане на целта е необходимо учениците да познават видовете машинни елементи, детайли, възли и предавки, предназначението и начините на ремонта им, видовете повреди, възникващи по време на производствения процес и организацията на настройката, поддръжката и ремонта на предачната техника.

III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНОТО ВРЕМЕ

Общият брой часове по учебния предмет ремонт на предачни машини - теория е определен в типовите учебни планове на специалността, в специфичната професионална подготовка (Таблица №1).

Таблица №1

	Вариант I	Вариант II
Часове по типов учебен план	58 учебни часа	29 учебни часа

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Учебното съдържание е структурирано в четири раздела. За всеки раздел са записани препоръчителен брой учебни часове и теми (Таблица № 2). Учебните часове се разпределят по раздели и теми в началото на всяка учебна година от учителя, в зависимост от възможностите и интересите на учениците, методите на обучение и планираната в училищния учебен план разширена професионална подготовка.

Таблица № 2

№	РАЗДЕЛИ И ТЕМИ	Препоръчителен брой уч. часове	
		Вариант I 58 уч.ч.	Вариант II 29 уч.ч.
I.	РЕМОНТ НА ЧАСТИ СЪС СПЕЦИАЛНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ ПРИ МАШИНИ ОТ ПРЕДАЧНОТО ПРОИЗВОДСТВО	4	2
1.	Ремонт на цилиндрите, притискащите валячета и почистващите приспособления. Поставяне на нови еластични покрития. Ремонт на ремъчки		
2.	Ремонт на вретена, вериги и опорите им; ремонт на глави, решещи и контролни устройства		
II.	РЕМОНТ И ПОДДЪРЖАНЕ НА МАШИНИ В ПРЕДАЧНОТО ПРОИЗВОДСТВО	46	23
1.	Ремонт на машини за разтваряне на памук		
2.	Ремонт на хранващо-смесващите устройства		
3.	Ремонт на хоризонтални и степенчати разтварящи устройства		
4.	Ремонт на машини за разтваряне и разчепкване на вълна		
5.	Ремонт на разчепкващи машини за вълна		
6.	Ремонт на главния барабан, разработващите и почистващите валяци		
7.	Ремонт на машини и съоръжения в подготвителното отделение за ленени влакна		
8.	Ремонт на даращи за памук		
9.	Изравняване и заточване на гарнитурите		

10.	Ремонт на валячни даращи за вълна		
11.	Ремонт на даращи за лен		
12.	Ремонт на изтеглящи машини		
13.	Ремонт и поддържане на изтеглящи машини с цилиндричен изтеглящ апарат		
15.	Ремонт на решещи машини		
16.	Ремонт на решещи машини за памучни ленти		
17.	Ремонт на решещи машини за вълнени ленти		
18.	Ремонт на решещи машини за лен		
19.	Ремонт на предавателни машини		
20.	Ремонт на верижна предавателна машина		
21.	Ремонт на предавателна машина с претриватели		
22.	Ремонт на рингови предавателни машини		
23.	Ремонт на ефектни машини		
III.	РЕМОНТ И ПОДДЪРЖАНЕ НА МАШИНИ ЗА ДООБРАБОТВАНЕ НА ПРЕЖДИТЕ	6	3
IV.	НОРМАТИВИ ПО РЕМОНТИТЕ НА МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯТА В ПРЕДАЧЕСТВОТО	2	1

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

В резултат от обучението учениците трябва

да знаят:

- видовете машинни елементи, детайли, възли, предавки и начините за ремонта им;
- видовете повреди, възникващи по време на производствения процес;
- организацията на ремонта на предавателната техника;

да могат да:

- дават оценка на техническото състояние на детайлите;
- откриват и отстраняват възникнали повреди;
- разчитат техническа документация;
- да извършват технологични изчисления.

VI. ЛИТЕРАТУРА

1. Чакъров, П. Ремонт на машини в предавателното производство. С., Техника, 1986.
2. Дживанов, К., Г. Георгиев, Б. Иванов, Б. Ремонт на текстилните машини. С., Техника, 1975.
- 3.

VII. АВТОРСКИ ЕКИП

1. инж. Димитър Димитров - Професионална гимназия по текстил и облекло „Добри Желязков“, гр. Сливен
2. инж. Ташка Колева - Професионална гимназия по текстил и облекло „Добри Желязков“, гр. Сливен
3. инж. Петър Петров - Професионална гимназия по текстил и облекло „Добри Желязков“, гр. Сливен
4. доц. д-р Ивелин Рахнев - „Е. Миролио“ ЕАД, гр. Сливен
5. инж. Тодор Вълков - „Е. Миролио“ ЕАД, гр. Сливен

Учебната програма е разработена от авторски екип, сформирани по проект BG05M2OP001-2.014-0001 „Подкрепа за дуалната система на обучение“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове.